

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2025–2026**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 pont)

A.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- Lehetséges válaszok kiírása/ megfogalmazása a következő szövegrészlet alapján: „a mai modern, mobil (1) és könnyen összerakható (2) üvegházak »üveglapjai« polikarbonátból készülnek, amelyek UV-védelemmel ellátottak (3), miközben teljesen áteresztik a fényt. (4) A polikarbonát üvegházakból léteznek kifejezetten nagy méretű, klasszikus félhenger alakú típusok is. (5) Ezek úgy működnek, mint az ismert fóliasátrak, annyi különbséggel, hogy itt sokkal stabilabb az egész szerkezet. (6) Ezek az üvegházak ellenállnak az időjárásnak. (7) (Még a különösen nagy szélfújást és az erős hőterhelést is remekül bírják, (8) ezért) stabilitásukban felülmúlják a hagyományos fóliasátrakat. (9)”
- Pontozás: Minden helyesen azonosított előny 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. 4 x 1 pont = **4 pont**

2. Egyenes következtetések levonása explicit információk alapján

- A helyes válasz: d.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

3. Explicit információk következményeinek felismerése

- A helyes válasz: c.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

4. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válasz: d.
- Pontozás: A helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **2 pont**

5. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) d.; 3) e.; 4) e.; 5) c.; 6) a.
- Pontozás: Minden helyes társítás 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 6 x 1 pont = **6 pont**

6. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) b.; 3) a.; 4) d.
- Pontozás: Minden helyes válasz 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. 4 x 1 pont = **4 pont**

7. Szavak/kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján

- Lehetséges válaszok:
melegház = üvegház vagy növényház (amelynek hőmérséklete télen is 15–20° kell legyen);
xerofita = szárazságtűrő, a vízhiányhoz alkalmazkodott növények;
máriaüveg = üveget helyettesítő gipszlemez;

egzotikus növények = idegenföldi növények/idegen klíma alól származó növények

- Pontozás: Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Bármely, a szövegből helyesen kiírt, vagy a szöveg alapján megfogalmazott érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk.

4 x 1 pont = 4 pont

8. A köznap szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben

- Lehetséges válasz: Szeretném, ha lenne egy üvegházam, érdekel a kertészkedés. Sok egzotikus növényünk gyűlt össze a lakásban, jó helyük lenne egy üvegházban. Szívesen kísérleteznék zöldségtermesztéssel télen az üvegházban, megpróbálnék vegyszermentes zöldséget termelni a családnak a rendestől eltérő időben úgy, hogy meleg fürdőbe mártanám a növényeket. Ha sikerülne építeni egy polikarbonát üvegházat, az még a mi szeles vidékünkön is egy stabil szerkezet lehetne.
- Pontozás: Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. Bármely, a szöveg információira hivatkozó érvényes válasz elfogadható. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk.

6 pont

B.

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) d.; 3) b.
- Pontozás: Minden helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

3 x 2 pont = 6 pont

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: 1) B.; 2) B.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

2 x 2 pont = 4 pont

3. Összetett mondat. Alárendelés és alárendelő mondat. Igei állítmány. Ok-okozati viszony. A főnévi csoport belső szerkezete.

A helyes válaszok: 1) b.; 2) a.; 3) a.; 4) b.; 5) b.

- Pontozás: Minden helyes jelölés 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

5 x 1 pont = 5 pont

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül

- A helyes válaszok: 1) c.; 2) a.; 3) f.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított kifejezés betűjelenek kiírása 1 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

3 x 1 pont = 3 pont

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok kiválasztása a lehetőségek közül

- A helyes válaszok: 1) b.; 2) c.
- Pontozás: Minden helyesen azonosított birtokos szerkezet betűjelenek kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

2 x 2 pont = 4 pont

6. Implicit információk (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása

- A helyes válaszok: a.; b.
- Pontozás: Mindkét helyes betűjel kiírása 2 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el.

2 x 2 pont = 4 pont

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok és okozat) azonosítása

- A helyes válaszok:

- 1) Ok: *(a) meleg fürdő(től); Okozat: beindul a növény nedvkeringése és az új hajtások sarjadása;*
 - 2) Ok: *... akkoriban valóságos láz fogta el Európát az egzotikus növények iránt; Okozat: (így) nemcsak az uralkodók, hanem a divattal haladó főurak és földesurak is egyaránt igyekeztek üvegházaikban minél több idegenföldi növényt összegyűjteni.*
- **Pontozás:** Minden helyesen azonosított ok-okozat pár 2 pontot ér. Bármely, a szövegből kiírt vagy a szöveg alapján megfogalmazott helyes válasz elfogadható. Részpontoszám nem adható. 2 x 2 pont = **4 pont**

1. Explicit információk azonosítása a szövegben: események sorrendjének megállapítása

- **Helyes válasz:** a
- **Pontozás:** A helyes válasz azonosítása 4 pontot ér. A javítókulcstól eltérő válasz nem fogadható el. **4 pont**

2. Információk, gondolatok értelmezése

- **Lehetséges válasz:** Az üvegház ablakát egy parittyából kilőtt kő törte be. Nagyapa megtalálta a követ, bedobta az unokájától elkobzott parittyát a bűdös sárlébe, mert azt hitte, ő a bűnös. Nem büntette meg, csak gúnyosan kinevette, és a követ, mint az egyik bűnjelet, a mindig nyakában lógó dohányzacskóba tette, hogy soha ne felejtse el, mit tett a fiú. Ez a dohányzacskó később az unokára maradt, és még felnőtt korában is emlékezteti őt gyerekkori csínytevéseire, felidéz a nagyapja alakját.
- **Pontozás:** érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. A nyelvhelyességet, helyesírást nem pontozzuk. **5 pont**

3. Explicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján

- **Lehetséges válasz:** Nagyapa kertész volt, és a kertje, amiben egy üvegház volt, távol esett a parittyázó kölykök területétől. Az unokájának is volt egy piros parittyája, őt is rávették a bűnre. Így, amikor egy reggel betört nagyapa üvegházának egyik ablaka, és senki sem volt a közelben, csak a fiú, nagyapa joggal hihette, hogy ő volt a tettes, még a zsebében is ott lapult a parittyája. A gyerek őszintén, ahogy mindig is szokta, a nagyapa szemébe nézve mondta, hogy nem ő volt, de belátta, minden ellene szól. Az öreg nem büntette meg, csak kinevette, és eltüntette a bűnjelet.
- **Pontozás:** A szereplők közti viszony természetének megnevezése – 1 pont. A maximális pontszám csak abban az esetben adható meg, ha a szereplők közti viszony természete is bemutatásra kerül: érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 4 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes vagy részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **6 pont**

4. Elbeszélő szöveg alkotása, szövegtömörítés nézőpontváltással:

Értékelési szempontok:

1) Témához való igazodás:

- a. Az események részletező, kifejtett bemutatása a nagyapa nézőpontjából (egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont) – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.

2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése (az események időrendben való bemutatása, az elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.

3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontszám csak a minimális terjedelmi feltételek teljesítése esetén adható meg. **15 pont**